

Loppuraportti – maankäytön ratkaisuarkkitehtuuri

Tässä dokumentissa on kuvattu lyhyesti Tieran ja kuntien yhteistyössä toteuttaman maankäytön suunnittelun järjestelmien toiminnanohjauksen ratkaisuarkkitehtuuri -projektin tavoitteet, osalliset, tuotokset ja taustatiedot.

1.1 Taustaa hankkeelle

Syksyllä 2019 muutama kunta otti yhteyttä Tieraan. Kunnilla oli tarve ja halu uudistaa, kehittää ja yhtenäistää teknisen toimen ja maankäytön suunnittelun tietojärjestelmiä. Tavoitteena oli myös kehittää digitaalisia prosesseja ja virtaviivaistaa toimintamalleja.

Keskustelujen pohjalta kehitysprojekti päätettiin toteuttaa kuntayhteisenä hankkeena. Hanke päätettiin vaiheistaa niin, että ensimmäiseksi toteutetaan ratkaisuarkkitehtuurin nimellä esiselvitys ja keskeisten maankäytön prosessien kuvaus. Tämä projekti toimii pohjatyönä ja valmisteluna erilliselle jatkovaiheelle, jossa toteutetaan varsinainen kilpailutus.

Taustatekijöitä:

- Kuntien maankäytön nykyjärjestelmät osin vanhoja ja pirstaleisia, niiden kehitys ollut hidasta
- Nykytilassa on tiedonsiirto-ongelmia eri järjestelmien välillä (mm. formaattimuunnokset)
- Kaavoitus on pääosin CAD-pohjaista, tarve siirtyä tietomallipohjaiseen työskentelyyn (mm. tuleva MRL-uudistus)
- Nykyjärjestelmät eivät tue riittävästi prosesseja, niissä ei ole toiminnanohjausulottuvuutta
- Tavoite päästä kantakartan ylläpitämisestä ja erillisestä kaavoituksesta yhteiseen tietovarastoon ”kaupunkimalliin”, josta voidaan tuottaa eri lopputuotoksia ja hyödyntää tietoa laajemmin

1.2 Osallistujat

Hankkeeseen osallistui 5 kuntaa. Alkuvaiheen keskusteluissa oli mukana muutamia muitakin kuntia.

Osallistujat:

- Nokia
- Naantali
- Kerava
- Mäntsälä
- Kempele

Kunnista määrittelytyöhön on osallistunut aktiivisesti yhteensä yli 20 henkilöä eri rooleissa.

Tierasta työhön on osallistunut 3 henkilöä.

1.3 Aikataulu

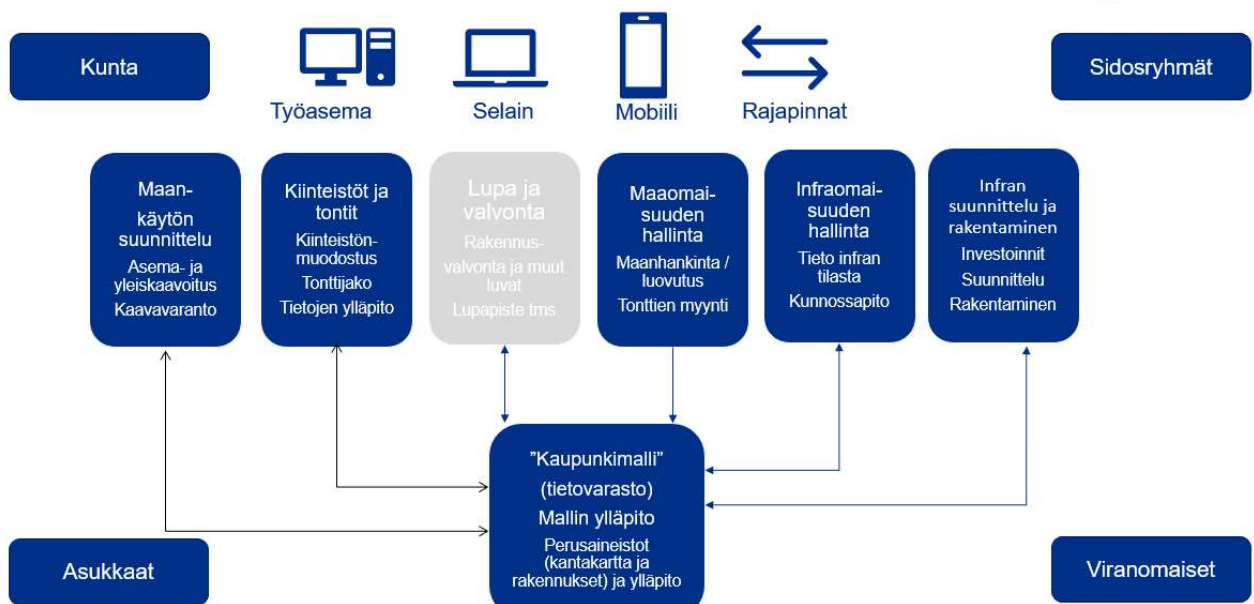
Määrittelyprojekti aloitettiin maaliskuussa ja se valmistui kesäkuussa. Hankkeen aikana on pidetty 3 ohjausryhmän kokousta sekä yli 20 muuta kokousta (nykytilakartoitukset, prosessityöpajat, katselmoinnit ja toimittajatapaamiset). Kokoukset on järjestetty pääosin Teams-kokouksina koronavirusepidemian takia. Työpajoja on pidetty sekä kuntakohtaisesti että kaikille yhteisinä tilaisuuksina.

Tiera on toiminut projektin vetäjänä ja fasilitoijana. Lähdemateriaalina on käytetty kunnista saatuja tausta-aineistoja ja dokumentteja sekä yhteisiä työpajoja. Työpajojen pohjalta on pyritty luomaan yhteinen näkemys keskeisistä tavoitetilan prosesseista. Tiera on vastannut prosessikaavioiden teknisestä tuottamisesta ja dokumentoinnista.

1.4 Kokonaisuus

Käsitelty järjestelmäkokonaisuus keskeisine osakokonaisuuksineen ja sidosryhmineen on kuvattu alla olevassa kuvassa. Hankkeessa kuvatut prosessit kattavat sen keskeiset osat. Järjestelmä tulee olla modulaarinen ja sen käytön laajuus on valittavissa. Tavoitetilassa järjestelmä palvelee useita eri toimijoita sekä sidosryhmiä.

Järjestelmäkokonaisuus (hahmotelma)

1.5 Tuotokset

Hankkeen yhteydessä on käsitelty seuraavia kokonaisuuksia ja niistä on tuotettu dokumentteja PowerPoint-muodossa.

- Kartoitettu kuntien nykytila vs. tavoitetila.
- Tunnistettu kehittämiskohteita
- Kartoitettu keskeiset tietojärjestelmät ja niiden sidokset.
- Tunnistettu keskeiset sidosryhmät
- Luotu yhteiset kuvaukset maankäytön keskeisistä prosesseista ja tavoitteista tietojärjestelmille
- Dokumentoitu 8 erillistä maankäytön keskeistä prosessikokonaisuutta (prosessikaaviot)
- Luotu lisäksi yleiskuva em. prosesseista
- Käyty markkinavuoropuhelu 3 eri tietojärjestelmätoimittajan kanssa (Esri, CGI ja Trimble)

Kaikki materiaalit ovat hankkeen yhteisessä Teams-työtilassa jonne osallistujilla on pääsy.

1.6 Jatkotoimenpiteet

Tämä projekti on toiminut esiselvityksenä laajemmalle kehityshankkeelle ja valmisteluna varsinaiselle kilpailutukselle.

Järjestelmän kilpailutus on tarkoitus toteuttaa usean kunnan yhteishankkeena. Kuntien Tiera Oy tarjoaa edelläkävijäkunnille asiantuntijapalvelua maankäytön toiminnanohjausjärjestelmän kilpailutukseen liittyen.

Palvelun tavoitteet ovat:

- Maankäytön prosesseja ja toimintatapoja tukevan tietojärjestelmän sekä integraatioiden vaatimusten määrittely
- Maankäytön toiminnanohjausjärjestelmän kilpailutuksen toteutus neuvottelumenettelynä